

Plan S - Σχέδιο S. Πρωτοβουλία της Ευρωπαϊκής Ένωσης και χρηματοδοτικών φορέων για ανοικτή πρόσβαση στα ερευνητικά αποτελέσματα ερευνών που έχουν υποστηρίξει οικονομικά.

Postprint - Μεταδημοσίευση. Το τελικό χειρόγραφο των συγγραφέων αφού έχει ολοκληρωθεί η διαδικασία της αξιολόγησης από ομότιμους (peer review) και των διορθώσεων.

Preprint - Προδημοσίευση. Το πρώτο χειρόγραφο που αποστέλλει η συγγραφική ομάδα σε ένα περιοδικό/συνέδριο για κρίση. Συχνά κοινοποιούνται για σχόλια σε κατατεθέντα προδημοσιεύσεων. Αυτή η εκδοχή δεν έχει υποβληθεί σε αξιολόγηση από ομότιμους.

Publisher's PDF - Τελική εκδοχή του εκδότη. Το δημοσιευμένο από τον εκδότη άρθρο που περιλαμβάνει το διορθωμένο χειρόγραφο μαζί με τις διορθώσεις των διορθωτών, τις αλλαγές σε διάταξη και την μορφοποίηση του περιοδικού.

Self-archiving - Αυτοαρχειοθέτηση. Η διαδικασία ανάρτησης των αποτελεσμάτων μιας έρευνας (άρθρο ή ερευνητικά δεδομένα) στο καταθετήριο μαζί με την σχετική περιγραφή τους. Οι ερευνητικές ομάδες του ΑΠΘ μπορούν να αναρτούν τα αποτελέσματα των ερευνών τους στο Ιδρυματικό Καταθετήριο Επιστημονικών Εργασιών - IKEE, ikee.lib.auth.gr. Η διαδικασία αυτή περιλαμβάνει τη χορήγηση ανοικτής άδειας σχετικά με την πρόσβαση και την επαναχρησιμοποίηση της εργασίας σας.

Subject repository - Θεματικό καταθετήριο. Ερευνητικές ομάδες μπορούν να αναρτήσουν τα ερευνητικά τους αποτελέσματα σε κατατεθέντα που εξειδικεύονται στο θεματικό τους πεδίο. Γνωστά θεματικά κατατεθέντα είναι: arXiv (Φυσική, Μαθηματικά, Πληροφορική), biorXiv (Βιολογία), CiteSeer (Πληροφορική), CogPrints (Ψυχολογία, Νευροεπιστήμες), EarthArXiv (Γεωεπιστήμες), HCommons (Ανθρωπιστικές επιστήμες), PhilPapers (Φιλοσοφία), Eric (Εκπαίδευση), PubMed Central (Ιατρική), RePeC (Οικονομικές Επιστήμες), SportRxiv (Αθλητισμός), SSRN (Κοινωνικές Επιστήμες),

Επιμέλεια: Ομάδα δικτυακού τόπου, libraryweb@lib.auth.gr
Τελευταία ενημέρωση/έλεγχος: 27/10/2021 © Βιβλιοθήκη ΑΠΘ

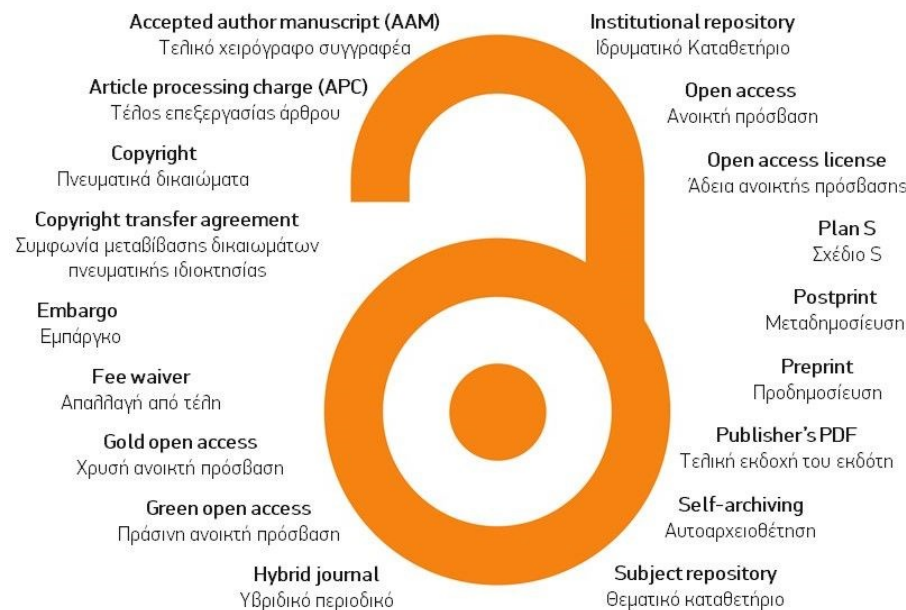

**Βιβλιοθήκη &
Κέντρο Πληροφόρησης**
ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΕΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

Μάθηση **Ερευνα** **Γνώση**

Ανοικτή Πρόσβαση: Βασικοί όροι

<http://www.lib.auth.gr>

Βασικοί όροι Ανοικτής Πρόσβασης

Ερευνητές και ερευνήτριες καλούνται συχνά να αποφασίσουν πού και πώς θα δημοσιεύσουν την έρευνά τους. Σε αυτό το πλαίσιο επιστημονικής επικοινωνίας συναντώνται συγκεκριμένοι όροι. Το φυλλάδιο αυτό αποσκοπεί στη διασαφήνισή τους χωρίς να αποτελεί ένα επίσημο γλωσσάριο.

Accepted author manuscript (AAM) – Τελικό χειρόγραφο συγγραφέα. Αυτή η εκδοχή του άρθρου είναι γνωστή και ως postprint (μεταδημοσίευση). Πρόκειται για την τελική έκδοση άρθρου που έχει αξιολογηθεί από ομότιμους και έχει διορθωθεί από τη συγγραφική ομάδα. Δεν έχει δημοσιευθεί ακόμα και διαφέρει από την εκδοχή PDF του εκδότη. Συνίσταται η απόθηκευσή του από τη συγγραφική ομάδα.

Article processing charge (APC) – Τέλος επεξεργασίας άρθρου. Αφορά στην αμοιβή του εκδοτικού οίκου για την κάλυψη των δαπανών δημοσίευσης. Συνέπεια της καταβολής ενός APC είναι η χρυσή (άμεση) ανοικτή πρόσβαση στο άρθρο.

Copyright – Πνευματικά δικαιώματα. Νομικά δικαιώματα που ορίζονται από το δίκαιο της κάθε χώρας και παρέχουν σε δημιουργούς πρωτότυπων έργων αποκλειστικά δικαιώματα για τη χρήση και τη διανομή τους.

Copyright transfer agreement – Συμφωνία μεταβίβασης δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας. Νομικό έγγραφο που περιέχει διατάξεις για τη μεταφορά εν όλω ή εν μέρει δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας από τον κάτοχο των δικαιωμάτων σε άλλο μέρος. Συνήθως υπογράφονται μεταξύ συγγραφικής ομάδας και εκδοτών για τη δημοσίευση άρθρων σε παραδοσιακά περιοδικά, όπου οι συγγραφείς παραχωρούν τα δικαιώματα αποκλειστικής δημοσίευσης στον εκδοτικό οίκο. Σήμερα οι περισσότερες συμφωνίες περιλαμβάνουν και όρους για την ανοικτή πρόσβαση, π.χ. ανάρτηση στο ιδρυματικό καταθετήριο του ΑΠΘ. Μπορείτε να βρείτε τους όρους που προβλέπει το κάθε περιοδικό για τα άρθρα που δέχεται στον δικτυακό τόπο Sherpa Romeo, <https://v2.sherpa.ac.uk/romeo/>

Embargo – Εμπάργκο. Περίοδος κατά την οποία η πρόσβαση στην επιστημονική εργασία περιορίζεται σε συνδρομητές του περιοδικού. Μετά τη λήξη της περιόδου εμπάργκο, ένα άρθρο μπορεί να κατατεθεί σε καταθετήριο (εφόσον έχει προβλεφθεί στη συμφωνία μεταβίβασης δικαιωμάτων).

Fee waiver – Απαλλοαγή από τέλη. Πλήρης ή μερική απαλλοαγή από τα τέλη επεξεργασίας άρθρου (APC) που προσφέρουν ορισμένοι εκδότες σε συγγραφείς από επιλεγμένες αναπτυσσόμενες χώρες. Η Βιβλιοθήκη ΑΠΘ και ο Σύνδεσμος Ελληνικών Ακαδημαϊκών Βιβλιοθηκών προσφέρουν πλήρη ή μερική απαλλοαγή τελών για συγκεκριμένους εκδότες. Περισσότερα: lib.auth.gr/el/oa (Καρτέλα: Συμφωνίες ΑΠ)

Gold open access – Χρυσή ανοικτή πρόσβαση. Η έκδοση του εκδότη γίνεται κατά τη στιγμή της δημοσίευσης μόνιμα ελεύθερη για οποιονδήποτε έχει πρόσβαση στο διαδίκτυο. Συνήθως καταβάλλεται από την συγγραφική ομάδα κάποιο τέλος APC.

Green open access – Πράσινη ανοικτή πρόσβαση. Η συγγραφική ομάδα καθιστά μια εκδοχή ενός άρθρου ελεύθερα διαθέσιμη μέσω του Ιδρυματικού Καταθετηρίου (στο ΑΠΘ το ΙΚΕΕ, ikee.lib.auth.gr) ή κάποιου θεματικού καταθετηρίου. Οι συγγραφείς δημοσιεύουν το άρθρο τους σε συνδρομητικό περιοδικό, δεν καταβάλλουν κάποιο APC και προσφέρουν ανοικτή πρόσβαση σε αυτό. Οι εκδότες ορίζουν την εκδοχή (προδημοσίευση ή μεταδημοσίευση) που μπορεί ελεύθερα να διατεθεί, καθώς και τη διάρκεια της περιόδου εμπάργκο μετά τη δημοσίευση.

Hybrid journal – Υβριδικό περιοδικό. Ένα συνδρομητικό περιοδικό στο οποίο ορισμένα από τα άρθρα είναι ανοικτής πρόσβασης. Για αυτά τα άρθρα έχει πιθανότητα καταβληθεί κάποιο APC.

Institutional repository – Ιδρυματικό Καταθετήριο. Το ηλεκτρονικό αρχείο των ακαδημαϊκών αποτελεσμάτων ενός ιδρύματος. Περιλαμβάνει δημοσιεύσεις σε επιστημονικά περιοδικά, βιβλία και ενότητες βιβλίων, τεχνικές εκθέσεις, παρουσιάσεις συνεδρίων, μονογραφίες, ηχητικό και οπτικό υλικό ή οποιοδήποτε άλλο ερευνητικό περιεχόμενο που έχει κάποια επιστημονική αξία. Η Βιβλιοθήκη ΑΠΘ υποστηρίζει το Ιδρυματικό Καταθετήριο Επιστημονικών Εργασιών -ΙΚΕΕ, ikee.lib.auth.gr

Open access – Ανοικτή πρόσβαση. Η χωρίς τεχνικούς ή οικονομικούς περιορισμούς πρόσβαση στην επιστημονική πληροφορία.

Open access license – Άδεια ανοικτής πρόσβασης. Περιγράφει τι μπορεί να κάνει ένα πρόσωπο με ένα έργο πνευματικής ιδιοκτησίας τρίτων. Γνωστό παράδειγμα είναι οι άδειες **Creative Commons (CC)**, οι οποίες συνδυάζουν 4 βασικά στοιχεία: την αναφορά στον/στη δημιουργό, τη δημιουργία παράγωγων έργων, την εμπορική χρήση και την παρόμοια διανομή.